

ISKRA

LETO V.
ST. 28.
21. JUL.
1966

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZP ISKRA — INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO, AVTOMATIKO IN ELEMENTE, KRANJ

Reorganizacija in razvoj ZKJ

Po 4. plenumu CK ZKJ se je 15. julija prvič sestala komisija CK ZKJ za razvoj in reorganizacijo zveze komunistov Jugoslavije. V prvi fazi svojega pomembnega dela je komisija določila pet skupin, ki naj bi vsaka zase proučevale naslednja vprašanja:

1. vloga in položaj ZK v sistemu samoupravljanja, 2. načela organiziranosti, 3. ZK in kulturno-duhovna ustvarjalnost, 4. ZK in mladina ter 5. ZK in družbeno-politične organizacije.

Vse te skupine imajo pred seboj dokaj obsežne naloge, še zlasti pa se bodo morale z vso resnostjo lotiti proučevanja vpliva sistema samoupravljanja in neposredne demokracije na vlogo, značaj in položaj ZKJ v tej revolucionarni etapi. Posebno pozornost bi morala prva skupina posvetiti premagovanju zastoja v dosedanjem odnosu med ZK in oblastjo, ki se uresničuje s spremembo ZK, kakor tudi oblasti v procesu razvoja samoupravljanja.

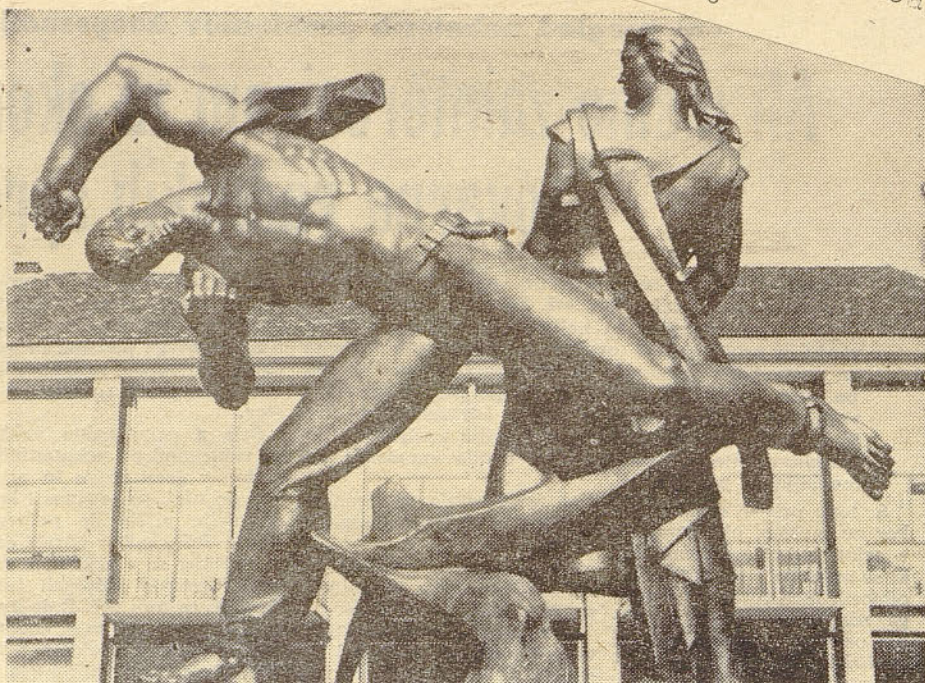
Druga skupina bo onovno proučila sedanja načela organiziranosti ZK in njen bodoči organizacijski razvoj z gledišča vloge in mesta ZK v sistemu samoupravljanja. Obdelati bo pa nadalje morala tudi vprašanje idejne enotnosti ZKJ, sedanjih pomenov načela demokratičnega centralizma in vzroke za pasivizacijo dela članstva ZK.

Tretje skupine naloga je proučevanje vloge in delovanja ZK na področju kulturne in duhovne ustvarjalnosti, pri čemer naj bi med drugim ugotovila tudi, kako vplivata kulturna in duhovna ustvarjalnost na oblikovanje družbene zavesti in razvoj socialističnega humanizma.

Skupina za proučevanje vprašanja ZK in mladina, bi morala analizirati sedanje zaostajanje pri sprejemanju mladih v Zvezo komunistov, prav tako pa določiti odnos mladih do ZK. Analizirala bo tudi vzroke za zaprtost nekaterih organizacij ZK do mladih, kajti za ZK je bistveno važno, kako se v praksi uveljavlja načelo iz programa ZKJ o socialističnem razvoju naše mladine, o njenem vsestranskem sodelovanju pri samoupravljanju in na vseh področjih družbenega življenja.

Tudi peta skupina ima pomembni nalogi in si, kako doseči, da bo dejavnost delovnega človeka v družbenih in političnih organizacijah res sestavni del oblikovanja politike na raznih področjih družbenega življenja in v samem sistemu sprejemanja sklepov samoupravnih organov, drugič pa, kako doseči, da bodo v okviru teh družbenih in političnih organizacij komunisti spričo različnih ideoloških tokov z močjo svojega argumenta vplivali na uveljavljanje najbolj naprednih nazorov ter na oblikovanje javnega mnenja in socialistične zavesti.

Vse te skupine, po potrebi pa še druge, ki jih utegne imenovati komisija CK ZKJ za reorganizacijo in razvoj, bodo imele nedvomno obširne in odgovorne naloge, od njihove doslednosti in prizadevnosti pa je odvisno, kako bosta reorganizacija in razvoj ZKJ okrepila Zvezo komunistov in jo v naši družbi postavila na mesto, ki ji gre.

Ob dnevu vstaje slovenskega naroda se bodo, kot navadno vsako leto, zvrstile številne spominske in druge slavnosti, na katerih vselej sodeluje tudi kolektiv ISKRA. Tudi na letošnjih proslavah, odkritjih spomenikov in obeležij, bo prišel do izraza ponos ob spominu na veliki dan, ko je na Pšatniku pod Šmarno goro počil prvi strel organizirane partizanske enote zoper okupatorja. Ta strel, znak neizprosne boja za svobodo in revolucijo za socialne, kulturne in človeške pravice, je odjeknil po vsej ožji in širši domovini. Ob praznovanju našega skupnega jubileja čestitamo vsem, ki so sodelovali v tem boju in vsem tistim, ki ga danes nadaljujejo, toda ne z orožjem, pač pa z delom, znanjem in novimi odnosi med ljudmi.

S 4. seje upravnega odbora združenja podjetja

V tovarni električnih aparatov v Ljubljani, je bila 19. julija 4. redna seja upravnega odbora ZP, ki je razpravljala o šestih točkah dnevnega reda. Glede na to, da za prvo točko iz objektivnih vzrokov niso bila pripravljena poročila za prvo letošnje polletje, je UO sklenil, da morajo poročila o proizvodnji, finančnem poslovanju, kakor tudi poročila o poslovanju prodajno-servisne in nabavne organizacije priti

na dnevni red seje UO ZP, ki bo v sredo 27. t. m. Upravni odbor je nato poslušal predlog novega upravnika Počitniške skupnosti Iskra, tov. Antona Lapa o pokrivanju izgube te dejavnosti v letu 1966. Ker si uprava počitniške skupnosti vsestransko prizadeva razpoložljive zmogljivosti naših počitniških domov čim bolj izkoristiti s tem, da jih odaja tudi drugim delovnim organizacijam, ker je zanje

(razen za dom v Poreču) prejemljivo zanimanje s strani članov kolektiva Iskra kaže, da v samem poslovanju po 1. juniju t.l. ob podaljšanju sezone v domovih počitniška skupnost ne bo imela poslovnih izgub. Izgubo predstavljajo le sredstva, ki so potrebna za osebne dohodke treh stalnih uslužbencev počitniške skupnosti, katera so bila v kalkulaciji cen upoštevana le za polovico letošnjega leta.

Upravni odbor se je pri tem ogrel za drugo varianto, po kateri naj bi sredstva za OD treh stalnih uslužbencev počitniške skupnosti bremenila strokovne službe s tem, naj bi se po zaključnem računu za 1. 1966 počitniška skupnost postavila v status uslužnostne enote. Podrobnosti o razpravi okrog pokrivanja izgube počitniške skupnosti in poslovanju v letošnji sezoni bomo objavili prihodnjič.

V nadaljevanju seje UO je inž. Franc Spiler poročal o predlogu tranše investicij Splošne gospodarske banke za Iskro v l. 1966, kakor tudi o korekturi aneksa III. Žal zaradi kratkega časa med sejo upravnega odbora in izidom, oz. pripravo današnje številke, o tem ne moremo podrobneje poročati, pač pa bomo za prihodnjo številko pripravili obsežnejši pregled naše letošnje investicijske dejavnosti. Za danes le toliko, da je upravni odbor po obratložitvi inž. Spilerja predlog tranše in predlog ko-

(Dalje na 6. strani)

Polletna proizvodnja združenega podjetja

Tovarna	Izpolnitev v 000 N din	Plan v 000 N din	%
Elektromehanika	86.649	92.338	106,6
Elementi	36.583	32.354	88,4
Avtomatika	37.508	38.595	102,9
RA-sprejemniki	21.650	19.580	90,4
Aparati	20.944	26.007	124,2
Avtoizdelki	47.456	44.707	94,2
Elektromotorji	12.649	10.017	79,2
Naprave	16.086	13.201	82,1
Elektronika	8.235	7.978	93,7
Kondenzatorji	13.605	13.353	98,1
Instrumenti	7.144	7.303	102,2
Polprevodniki	7.711	8.109	103,2
Usmerniki	5.745	5.968	103,9
Mikroni	7.199	3.112	43,3
SKUPAJ PODJETJE	329.004	322.622	98,0

Ali nismo zainteresirani za ekonomsko-tehnični dvig tovarne radijskih sprejemnikov?

Novega direktorja naše tovarne radijskih sprejemnikov v Sežani tovariša dipl. inž. Edvarda Čerčeca smo naprosili za odgovore na nekatera vprašanja o poslovanju in problematiki tovarne. Iz objektivnih razlogov na postavljena vprašanja še ni mogel odgovoriti, pač pa nam je poslal naslednji prispevek, ki govori o problematiki kooperacije v okviru združenega podjetja in, ki še posebno prizadeva tovarno radijskih sprejemnikov. Njegove odgovore na ostala vprašanja bomo objavili pozneje.

S tem prispevkom vsekakor ne morem, niti ne želim v celoti zajeti problematike, ki se pojavlja v tovarnah in v odnosih med tovarnimi našega združenega podjetja. Želim pa vsaj v osnovnih črtah analizirati kooperacijo, ki bi morala predstavljati osnovni element za združevanje tovarn.

Preden se lotim obravnave konkretne problematike v Iskri, je vsekakor koristno ugotoviti, na kakšnih izkušnjah in načelih slovi združevanje tovarn v industrijsko visoko razvitih državah.

Vse detajlnejša delitev dela je ena najbolj značilnih karakteristik razvoja sodobne proizvodnje. Raven gospodarskega razvoja neke države lahko merimo s stopnjo delitve dela. Delitev dela pa pomeni specializacijo tovarn in posameznikov.

Ta pojav je v svetovnem gospodarstvu predvsem posledica naslednjih dejstev:

— proizvodnja se nenehno razširja po svojem obsegu in sortimentu.

— raste vpliv konkurence, oz. raste težnja in potreba po osvajanju novih tržišč.

— zahteve v pogledu kakovosti in drugih lastnosti izdelkov se vedno bolj zaostrojujejo.

— progres v razvoju znanosti in s tem omejenost zmogljivosti posameznika v pridobivanju znanja.

— stalna progresivna težnja ljudi, da s čim manj truda dosegajo boljše rezultate in s tem dvigajo svoj standard, sede.

— vse to se izkazuje v stalnem zviševanju vrednosti izdelkov, racionalnejšem izkoriščanju ljudi in sredstev.

Takšen razvoj proizvodnje nedvomno vodi v premišljeno združevanje posameznikov in kolektivov, oz. v kooperacijo v najširšem pomenu te besede.

Čeprav so prednosti kooperacije in povsem jasne, pa je raje v proizvodnji razumljive

proces združevanja v svetu le bil precej dolgo zaviran, predvsem zaradi nerazumevanja njegovega pomena in kolizije interesov posameznih lastnikov proizvodnih sredstev.

Sele z nenormalno velikimi zahtevami po nekaterih izdelkih v času vojne in prva leta po njej, so prednosti kooperacije prišlo do polnega izraza. Prihranki v porabi časa izdelave so v nekaterih velikih tovarnah dosegali tudi do 65 % in tudi več. Določeno vojaško opremo je v kooperaciji izdelovalo okrog 8.000 tovarn! (Sama se vsiljuje ugotovitev, da je v Iskri le 14 samostojnih tovarn-kooperantov!) Beseda kooperacija na splošno pomeni sodelovanje. V industrijski proizvodnji pa pod besedo kooperacija razumemo posebno obliko sodelovanja, ki je zasnovana na delitvi dela pri proizvodnji določenih izdelkov. Pri tem ne mislimo na kooperacijo v okviru ene tovarne, kar pomeni zgolj posledico industrijskega načina proizvodnje, pač pa mislimo na organizirano sodelovanje med različnimi tovarnimi. To pa je hkrati izreden organizacijski poseg, ki edini omogoča doseganje velikih rezultatov.

Če smo že ocenjevali vzroke, ki zahtevajo kooperacijo med tovarnimi, potem bo vsekakor koristno, če pogledamo še osnovne prednosti kooperacije. Le-te so naslednje:

1. povečanje možnosti za razširjanje zmogljivosti, s tem pa obsega in sortimenta izdelkov.

2. večja podjetja se lažje upirajo konkurenci, oz. lažje osvajajo tržišča doma in v svetu.

3. izboljšuje se kakovost izdelkov.

4. omogočena je specializacija posameznikov in kolektivov, ki pogojuje občutno povečanje produktivnosti dela.

5. organizacijsko tehnična poenostavitve proizvodnje in celotnega poslovanja tovarne.

6. občutno povečanje racionalnosti proizvodnje, oz. znižanje proizvodnih stroškov.

Raven in razvoj kooperacije in njeno uspešno funkcioniranje pa so odvisni od vrste faktorjev, ki jih delimo na dve področji: tehnično organizacijsko in ekonomsko pravno.

Na prvo področje sodita masovnost in standardizacija, kar pomeni osnovo za specializacijo in za perspektivno združevanje tovarn. Logična posledica specializacije je povečanje števila manjših tovarn s poenostavljenim poslovanjem. Tako je na primer v Angliji 80 % tovarn strogo specializiranih in zaposlujejo po manj kot 200 delavcev.

Gledano z organizacijske plati se proizvajalec-finalist pojavlja kot skupni organizator proizvodnje in prodaje. V tehnološkem pogledu pa se vloga finalista navadno poenostavi na montažno delo in sestave, s katerimi ga oskrbujejo kooperanti.

Jasno je, da uspešno funkcioniranje takšne kooperacije zahteva predvsem visoko disciplino pri vseh kooperantih, a njihove medsebojne obveznosti morajo biti ostro postavljene.

Tako je v industrijsko visoko razvitih državah. Glede na naš gospodarski sistem pa so pri nas še veliko širše možnosti za razvoj kooperacije. Če pa se kooperacija pri nas kljub temu še ni uspešno razvila, moramo vzroke za to predvsem iskati v organizacijski plati celotne problematike.

Združeno podjetje Iskra vsekakor predstavlja obliko sodelovanja kooperacije enakopravnih manjših specializiranih tovarn, med katerimi se specializirana tovarna za montažo radijskih sprejemnikov v Sežani pojavlja kot finalist izdelkov v glavnem ostalih specializiranih tovarn v okviru Iskre.

To je dejstvo in zato se

takoj vsiljuje osnovno vprašanje: Ali ostale tovarne, to je Iskra kot celota ni zainteresirana za ekonomsko tehnični dvig te tovarne, ki je finalist izdelkov ostalih tovarn v Iskri?

Ce ta zainteresiranost obstaja, ker se s povečevanjem zmogljivosti tovarne v Sežani večajo tudi možnosti za prodajo izdelkov ostalih tovarn, potem se še bolj vsiljuje vprašanje — zakaj je v Iskri prav ta tovarna med vsemi ostala na najnižjem tehničnem in ekonomskem nivoju, ki tej tovarni onemogoča doseganje ciljev, naštetih v prednostih kooperacije in združevanja raznih specializiranih tovarn. Cilj te analize ni raziskovanje in ocenjevanje zgodovinskega razvoja tovarne radijskih sprejemnikov v Sežani, pač pa je nujno spregovoriti o vsakodnevni problematiki, ki jih ima ta delovni kolektiv. Če se lahko poslužimo tez iz prejšnjih navedb, tedaj lahko ugotovimo problematiko, ki zavira delo in razvoj tovarne radijskih sprejemnikov v Sežani, ki je naslednja:

1. nadaljnje razširjanje zmogljivosti in s tem obsega proizvodnje in sortimenta je

(Dalje na 6. strani)

Obširna politična aktivnost Obravnavava gradiva IV. plenuma

Tovarniški komitej ZK kranjske tovarne je 6. julija pripravil sestanek za proučitev materiala IV. plenuma CK ZKJ, kjer so bili prisotni člani komiteja in vsi sekretarji osnovnih organizacij. Na razgovoru je bil dan poudarek odločnim in dalekosežnim ukrepom. Na sestanku je bila jasno opazna politična enotnost komunistov kranjske tovarne, s trdnim zagotovilom, da se linijo zveze komunistov, osvojeno na VIII. kongresu in IV. plenumu CK dosledno sprovede. H koncu je bil sprejet tudi sklep, naj sekretarji osnovnih organizacij skličejo sestanke, s priporočilom, naj bodo le-ti namenjeni tudi nečlanom ZK. S tem bo namreč dana možnost, da se vsi člani kolektiva čim bolj seznanijo z delom in sklepi IV. plenuma Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije.

Po zborovanju so odposlali predsedniku Titu naslednjo brzojavko:

GENERALNEMU SEKRETARJU
CK ZKJ BEOGRAD!

NA RAZŠIRJENI SEJI TOVARNISKEGA KOMITEJA ZKJ TOVARNE ELEKTROMECHANIKE ISKRA KRANJ, SMC SOGLASNO OBSODILI NEGATIVNO DELOVANJE NEKATERIH VODILNIH ČLANOV CK ZKJ IN OSTALIH SOKRIVCEV IZ VARNOSTNE SLUŽBE.

SOGLASNO SE STRINJAMO S SKLEPI IV. PLENUMA CK ZKJ IN ZAGOTAVLJAMO, DA JIH BOMO DOSLEDNO IZVRŠEVALI V INTERESU VSEH DELOVNIH LJUDI ZAHTEVAMO, DA SE KRIVCE POISČE IN STROGO KAZNUJE.

Člani ZK strokovnih služb o IV. plenumu

Osnovna organizacija ZK strokovnih služb združenega podjetja je imela dne 15. julija 1966 v zvezi s sklepi IV. plenuma CK ZKJ odprto sejo. Sestanku je prisostvoval predsednik obč. skupščine tov. Martina Košir kot član občinskega komiteja ZK Kranj.

Po uvodnih besedah tov. Martina Koširja so člani osnovne organizacije ter prisotni gostje živahno razpravljali o zaključkih plenuma na Brionih. Razprava je predvsem ugotovila, da tako v samoupravnem sistemu, kakor tudi v nekaterih drugih področjih v okviru združenega podjetja in strokovnih služb stvari še niso urejene tako, kot bi bilo potrebno. Številni člani so ugotavljali pomanjkljivosti, ki so se dogajale zadnja leta na področju investiranja, odnosov bank do Iskre in odnosov med posameznimi organizacijami združenega podjetja.

Razprava se je dotaknila tudi vprašanja vključevanja združenega podjetja v mednarodno delitev dela in težav, ki bodo pri tem nastopale. Vključitev v mednarodno delitev dela bo terjala

modernizacijo in specializacijo proizvodnje, večjo produktivnost, večjo rentabilnost kakor tudi selekcijo proizvodnega programa.

Poseben poudarek velja ugotovitvam, da večkrat ni točnih meja med osebno odgovornostjo posameznikov in kolektivno odgovornostjo. To daje v praksi možnosti nekaterim za prekoračevanje pooblastil, vtikanje v druga področja dela in skrivanje svojih napak.

V razpravi je bilo ugotovljeno, da v zvezi z nadaljnjim razvojem Iskre in krepitevjo samoupravnega sistema stoji pred člani ZK strokovnih služb združenega podjetja pomembne naloge. Te bodo od njih terjale večjo aktivnost in večje poglobljanje v strokovne probleme združenega podjetja.

Člani ZK se bodo v bodoče morali boriti za uveljavitev načela osebne odgovornosti in za dosledno uveljavljanje sklepov samoupravnih organov. Le tako bodo strokovne službe odigrale v okviru združenega podjetja tisto vlogo, ki jo od njih pričakujemo organizacije združenega podjetja.

Strokovne službe združenega podjetja bodo živele od konkretnih storitev

Po znanem sklepu samoupravnih organov Združenega podjetja Iskre v aprilu 1966., v katerem tako UO kot DS zahtevata tako organizacijsko in finančno rešitev dejavnosti strokovnih služb Združenega podjetja, po kateri naj bi si strokovne službe same s svojo storitveno dejavnostjo preskrbele 50 odstotkov svojih potrebnih finančnih sredstev za nemoteno delovanje v letu 1967., je Organizacijsko kadrovske področje pristopilo k izdelavi predloga Organizacije »storitvene« dejavnosti strokovnih služb. Osnutek predloga je že izdelan in bo podan na prvem zasedanju DS strokovnih služb, nakar pa bo dan v obravnavo vsem organizacijam ZP in njihovim samoupravnim organom.

Do sedaj (in tudi letos je slučaj), so strokovne službe budžetirane s strani organizacij (tovarn), kar pomeni, da vse stroške strokovnih služb krijejo po določenem ključu vse organizacije ZP Iskra. Pri tem je slišati nemalo kritike na račun dejavnosti strokovnih služb kot tudi na višino stroškov na eni strani, ter na višino prispevkov posameznih organizacij na drugi strani, zato je skrajni čas, da strokovne službe preidejo na konkretno storitveno dejavnost, pri čemer bodo organizacije direktno plačale le tisto storitev, ki so jo naročile in ki je bila tudi uspešno

opravljena. Seveda pa imajo strokovne službe tudi naloge, ki so skupne vsem organizacijam in jih opravljajo po naročilu organov upravljanja ZP, generalnega direktorja, oz. imajo splošni pomen za celotno Združeno podjetje. Te skupne naloge pa naj bi se financirale na osnovi predračuna stroškov (iz budžeta) »dejavnosti skupnega pomena«, katero pa naj bi še nadalje pokrivala organizacije ZP po določenem ključu, ki bo določen vsako leto z gospodarskim planom ZP.

Gospodarsko kadrovske področje ZP v svojem predlogu predlaga delitev nalog strokovnih služb na naloge iz »skupne dejavnosti« kot dejavnost I. in naloge, ki jih posamezna področje opravi na osnovi naročila organizacije kot dejavnost II. ali storitvena dejavnost strokovnih služb. STORITVENA DEJAVNOST STROKOVNIH SLUŽB MORA NASLEDNJE LETO POKRIVATI NAJMANJ 50 % VSEH PLANIRANIH STROŠKOV, to je dovolj zahtevna naloga, ki jo bo moral DS strokovnih služb kar najresneje obravnavati, pri čemer bo najtežje določiti % za vsako področje posebej, ki zaradi različne vsebine dejavnosti posameznega področja ne more biti kar računskih 50 %. Vsekakor pa bodo potem odnosi v ZP boljši in korektniji.

I. S.

O izkušnjah pri skrajšanem delovnem tednu

Na tiskovni konferenci, ki jo je imel 5. julija v Beogradu, je zvezni sekretar za delo, tov. Risto Džunov govoril o izkušnjah, ki jih je prineslo triletno skrajševanje delovnega tedna na 42 ur.

Risto Džunov je v svojih izjavah med drugim navedel, da je na skrajšani delovni teden doslej prešlo nekako 17 % vseh zaposlenih v naši državi oz. 520.000 delavcev iz 788 delovnih organizacij. Pri tem pa se je v 23 % delovnih organizacij pojavila škodljiva stagnacija v proizvodnji, kajti le-te organizacije so ob skrajšanju delovnega tedna povsem zamenjale vprašanje produktivnosti. Tu je produktivnost ostala na prejšnji ravni, kajti hkrati s skrajševanjem delovnega časa, so skrajšali tudi čas obratovanja strojev in naprav in prišlo je do neizkoriščenja proizvodnih zmogljivosti. To je vsekakor negativen pojav, ki kaže na to, da so te organizacije prenašale šle na skrajšanje delovnega tedna za šest ur, ne da bi vzporedno s tem zagotovile večjo produktivnost.

Zvezni sekretar za delo ob tem pojavu meni, da je veliko pametneje delovni čas

skrajševati postopno, ker tako laže in bolj studiozno delovne organizacije zasledujejo rast produktivnosti in si olajšajo izvajanje sistemskih in drugih ukrepov, ki jih terjajo spremembe na področju delovnega časa.

Nadalje je Risto Džunov ugotovil, da nekatere delovne organizacije še vedno odlašajo z uvedbo skrajšanega delovnega tedna, ker menda menijo, da poleg racionalizacije svojega poslovanja, ki jim ga nalaga gospodarska reforma, ne morejo hkrati rešiti še vrste drugih pomembnih nalog, katere pa terja skrajšanje delovnega tedna na 42 ur. Tako mnenje je seveda napačno, saj bi pri tem kazalo, kot da je skrajševanje delovnega tednika ovira delovnim organizacijam pri izvajanju in prilagajanju zahtevam gospodarstva. Dejansko pa je stvar povsem drugačna, kajti z globljim spoznavanjem svojega gospodarstva ob skrajševanju delovnega tedna, bodo organizacije ugotovile svoje slabosti in bodo vzpodbujene k ukrepom za boljše gospodarjenje.

Risto Džunov je nadalje dejal, da je škodljivo odlašati z uvedbo skrajšanega delovnega tedna, čakajoč na neke sistemske ukrepe in poenostavljanje problemov skrajševanja delovnega časa. Govorec o dosežanjih triletnih izkušnjah pri uvajanju skrajšanega delovnega tedna, je Risto Džunov dejal, da jih lahko imenuje dobre, kajti po najnovejših podatkih je na skrajšanem delovnem tedniku že polovica vseh zaposlenih v Jugoslaviji, pri tem pa je 77 % delovnih organizacij v celoti izpolnilo vse pogoje za skrajšanje delovnega tedna.

Seveda pa nalaga dejstvo, da je še vedno 50 % organizacij, ki se obotavljajo z uvedbo 42-urnega delovnega tedna, še globlje proučitev vzrokov. Pri tem je menil, da je eden izmed njih prav gotovo v premalo izkoriščenih proizvodnih zmogljivostih teh organizacij.

Končno je Risto Džunov dejal, da rok za pripravo programov delovnih organizacij za prehod na skrajšani delovni teden le-tega je bistveno to, kako bodo organizacije pripravile to skrajšanje, da bodo zagotovile ob skrajšanem delovnem času rentabilnost poslovanja, življenjsko raven delavcev. Organizacije, ki pa do podaljšane roka za prehod na skrajšani delovni teden le-tega še ne bodo uvedle, bodo morale prenehati obstajati, saj je jasno, da jih bodo delavci zapustili in odšli v organizacije, kjer bodo imeli ob skrajšanem delavniku boljše življenjsko raven.

Prodaja v juniju in I. polletju 1966

V preteklem mesecu je prodaja na domačem trgu zabeležila ugoden rezultat, saj je bil mesečni operativni plan domače prodaje presežen za 15%. Direktno kupcem je bilo v tem mesecu prodanih za 31.383.377 N din, oz. 95,5 % vseh gotovih izdelkov, 3,7 % so prodale industrijske prodajalne, medtem ko je bilo organizacijam v okviru združenega podjetja prodano le 0,8 % izdelkov.

Zanimivo je, da je tudi v

Mesečni izvršitev domače prodaje v juniju po branžah je bila takale:

Branža	Oper. plan	Realizacija	Indeks R/OP
Zveze	3.724.824	4.018.759	108
Naprave	5.043.057	5.017.052	99
Merilna tehnika	6.612.249	6.250.129	95
Stikalna tehnika	2.844.620	3.073.646	108
Rotac. stroji	2.200.000	2.244.062	102
Elementi	1.980.880	1.963.918	99
Široka potrošnja	6.112.400	10.305.327	169
S k u p a j	28.518.030	32.872.893	115

Realizacija domače prodaje v prvem letošnjem polletju je bila od lanske v tem obdobju za 39 % večja, pri čemer ni upoštevana realizacija v tovarnah: elektronskih naprav, elementov za elektroniko in avtoelektričnih izdelkov v Novi Gorici, ki letos same opravljajo prodajo

svojih izdelkov na domačem trgu.

Iz naslednje tabele je razvidno, kako je v letošnjih prvih šestih mesecih potekala prodaja naših izdelkov na domačem trgu, oz. izpolnjevanje gospodarskega in operativnega plana za leto 1966:

Mesec	Gosp. plan	Oper. plan	Realizacija	% R/GP	% R/OP
Januar	21.084.000	20.000.000	23.010.742	109	115
Februar	21.084.000	23.000.000	24.613.655	117	107
Marec	28.112.000	25.832.235	27.566.489	98	107
April	28.112.000	28.112.000	28.989.646	103	103
Maj	28.112.000	28.112.000	27.105.866	96	96
Junij	31.626.000	28.518.000	32.872.893	104	115
Skupaj	158.130.000	153.574.265	164.159.291	104	107

V panogi »Zveze« so bili v prvem polletju doseženi boljši prodajni uspehi, kot so predvidevali. Kazalo je, da bo v tem obdobju izpolnjenih 45 % letnega plana, vendar je prodaja tekla bolje in je bil letni plan v razdobju januar-junij izpolnjen z 52,1 %. Še boljše realizacijo — 55,3 % je v prvem polletju dosegla branža »Naprave«, medtem ko je branža »Merilna tehnika« v tem času izpolnila 46,2 % letnega plana. »Stikalna tehnika« je za 4,9 % preseгла svoje polletne planske obveznosti, a branža »Rotacijski stroji« najslabši rezultat med vsemi — 33,4 % letnega plana. Za 5,2 % boljši rezultat je imela branža »Elementi«, ki je v prvem polletju realizirala 38,6 % letnega prodajnega plana. Branža »Široka potrošnja« je izpolnila 44,8 % planirane letne prodaje na domačem tržišču, kar se ujema s predvideno dinamiko. Razumljivo je domačo prodajo v letošnjem letu spremljala vrsta raznih subjektivnih in objektivnih problemov, ki so vsak po svoje vplivali na realizacijo obveznosti v posamezni branži. O teh problemih v današnjem sestavku ne bomo govorili, ker nam je Prodajno-servisna organizacija za eno izmed prihodnjih števil »Iskre« obljubila obsežnejši pregled problematike prodaje na domačem tržišču izpod peresa tov. inž. Franca Vrečka, vodje domače prodaje.

Skupna realizacija blagovnega prometa združenega podjetja na domačem tržišču, pri čemer je vključena tudi realizacija v tovarnah avtoelektričnih izdelkov, elementov za elektroniko in elektronskih naprav pa znaša v prvem polletju 224.998.765 N din, kar je 44 % letnega plana, oz. za 29 % več kot je znašala realizacija v istem obdobju lanskega leta.

Naš razgovor

Na vprašanja UREDNIŠTVA odgovarja vodja tehničnega sektorja »Elektromotorji« Železniki — dipl. inž. FRANC HOCEVAR

● Kakšna je sedanja raven procesa proizvodnje glede na sodobna podjetja v Jugoslaviji in inozemstvu?

Primerjava nivoja procesa proizvodnje s sorodnimi jugoslovanskimi podjetji je za našo tovarno brez dvoma zelo ugodna, kar pa ne moremo trditi, če se primerjamo z večjimi inozemskimi proizvajalci malih elektromotorjev. Eden od vzrokov je ta, da so pri njih kapacitete za proizvodnjo motorjev skoraj v celoti namenjene lastni finalizaciji in se posamezni tipi izdelkov proizvajajo kontinuirno več let z nalašč izdelano opremo, medtem ko smo pri nas vedno v večletni zamudi pri uvedbi sodobne univerzalne opreme. Drugi od vzrokov, pa so omejena lastna finančna sredstva in ne nazadnje politika kreditiranja.

● Kakšen vpliv na zboljšanje procesa proizvodnje bo imelo uvajanje tehnološke specializacije po skupinah ali posameznih izdelkih?

Tehnološka specializacija je v osnovi že uvedena z ožko specializiranim proizvodnim programom. Seveda pa s tem ne mislimo trditi, da je na tem področju storjeno že vse. Uvedba te delitve bo posebno pomembna pri uvedbi novih izdelkov, ki zahtevajo svojo tehnologijo, vendar se bistveno razlikuje od tehnologije obstoječega asortimenta.

● Kakšne (katere) so ovire pri uvajanju in uporabi sodobne tehnologije v našo proizvodnjo?

Glavne ovire so v že omenjenem pomanjkanju finančnih sredstev, v pomanjkanju strokovnih kadrov in v premalo definiranih količinah v času tehnološke priprave izdelka. Često pa pozabljamo, da je stopnja tehnologije našega izdelka pogojena s tehnologijo naših kooperantov.

● Ali je v naši proizvodnji ekonomičnejše sproti uvajati posamezne konstrukcijske spremembe pri izdelkih ali skupinsko po izteku celotne serije?

Brez dvoma je ekonomičnejše uvajati konstrukcijske spremembe pri izdelkih skupinsko po izteku celotne serije. Taki principi uvajanja

sprememb v praksi niso vedno mogoči, ker bi v mnogih primerih škodovali funkcionalnosti in kakovosti izdelka.

● Kako vpliva pogostost teh sprememb na proizvodnjo?

Pogostost takih sprememb se predvsem odraža v zmanjšanju storilnosti in ekonomičnosti, v povečanem izmetu, v manjši preglednosti nad proizvodnjo, v rušenju terminskih planov proizvodnje in prodaje ter v povečanju nedovršene proizvodnje.

● Kako vplivajo pogoste (sprotne) spremembe na stroške, s predpostavko, da bi morali izdelki biti kvalitetno razviti in da je bil razvoj že plačan?

Z gotovostjo lahko trdimo, da pogoste (sprotne) spremembe večajo stroške proizvodnje.

● Kakšna je pri vas soodvisnost (korelacija) teh sprememb z nabavo materiala?

Zaradi slabe oskrbe materiala z domačega tržišča in dolgih dobavnih rokov iz uvoza, privedejo materialne spremembe često do absolutne prekinitve serije.

● Kakšna je zasedba kapacitet in kako jo ugotavljate?

Z zasedenostjo kapacitet v I. polletju ne moremo biti zadovoljni. Vzrok zmanjševanja proizvodnje je bil v tem, da so bili zmanjšani odpoklici iz inozemstva in še ti so bili vezani na izredno kratke izdelovalne roke, ki so še dodatno povzročali zastoj v proizvodnji. Zasedenost kapacitet ugotavljamo na osnovi časovnih normativov.

Iz montaže v tovarni elektromotorjev v Železnikih

NOV KOORDINACIJSKI KOMITEE MLADINE ZDRUŽENEGA PODJETJA

Takoj po reorganizaciji podjetja je zavladovalo mišljenje, da koordinacijski komiteji v združenem podjetju niso več potrebni, češ, da bo vsaka organizacija na svojem področju svoje delo po svoje organizirala. No, pokazalo se je, da so se nekateri prenačili, kajti v velikem podjetju, ki zajema toliko organizacij kot konkretno »ISKRA«, je več kot prav, da obstaja neko telo, ki daje smernice in priporočila za skupno delo. Edini, ki je svoje funkcije izvrševal tudi prek omenjene kritične dobe, je bil sindikalni odbor združenega podjetja, čigar funkcijo so pred kratkim prevzeli novi člani (predsednik Franc Hutter), o čemer smo pisali v 24. številki, dočim se komitee ZK in ZM ni več sestajal.

Mladina, ki v združenem podjetju šteje prek 3.000 članov, je uvidela, da brez koordinacije ni moč uspešno delati, saj je šestkrat neke misli možno izpeljati le prek odbora, ki hkrati zastopa in daje smernice in priporočila vsem komitejem delovnih organizacij.

Na pobudo tovarniškega komiteja ZMS »Elektrome-

hanike« Kranj, je bil 8. julija sklican razširjeni sestanek članov KK, ki so bili izvoljeni na letni konferenci mladine, vendar komitee do 8. julija ni imel predsednika. Sestanku so prisostvovali tudi predsedniki organizacij z željo, da se pogovorijo o političnih rezultatih gospodarjenja združenega podjetja, o delu mladinskih komitejev in o formiranju novega vodstva koordinacijskega komiteja mladine združenega podjetja »Iskra«. Izvoljeni so bili: predsednik **Henrik Peterneelj** (»Elektromehanika« Kranj), podpredsednik **Vinko Božič** (»Polprevodniki« Trbovlje), tajnik **Anica Babnik** (ZZA Ljubljana). V nadzorni odbor so bili izvoljeni: **Franc Lavrič** — predsednik (»Elektromehanika«) in člani: **Ivo Triler** (»Instrumenti« Otoče) ter **Franc Filipovič** (»Naprave« Ljubljana).

Na vrsto vprašanj novinarja našega časopisa je dal novi predsednik koordinacijskega komiteja ZP — tov. **Henrik Peterneelj** — naslednji odgovor:

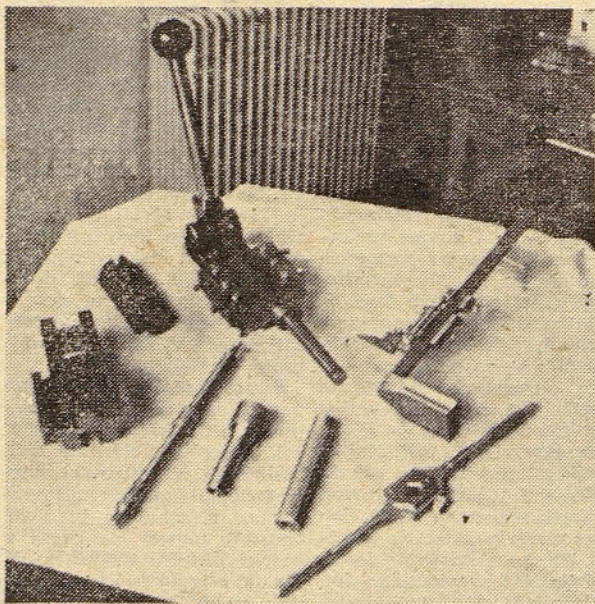
»Sestanek vseh predstavnikov organizacij v ZP je bil več kot potreben. Sodelovanje mladine prek koordinacijskega komiteja bo gotovo začelo, ker vsi dogodki — od gospodarske reforme dalje — kažejo le eno pot: združeva-

nje! K temu pa lahko mladina hoté prispeva svoj delež.«

Ze na tej, prvi konferenci, je bila mladina seznanjena s polletno proizvodnjo, ki kaže 30,6% boljše rezultate od istega obdobja v lanskem letu. Vse to kaže, da je bila reorganizacija podjetja vsakakor utemeljena. Ne smemo pa prezreti tovarn, ki so v proizvodnji (zaradi objektivnih in subjektivnih vzrokov!) pod planom. Na konferenci so bile kot glavne ovire omenjene pomanjkanje nekaterih vrst regromateriala, ponekod ni v redu kooperacija, neurejena organizacija, pomanjkanje naročil, težave pri izvozu. PSO se trudi s prodajo artiklov, vendar je opazna stagnacija prodaje pri nekaterih artiklih. Delno je res, da je z nekaterimi artikli trg zasičen, dejstvo pa je, da zaradi počasnejše prodaje večji odjemalci (trgovine) nimajo zadostnih kreditov za redno plačevanje nabavljenega blaga pri PSO oz. so prav zaradi tega skladišča PSO blagovno bolj obremenjena kot je predvideval plan.

Tudi o likvidaciji starejši ziro računa podjetja je razpravljala mladina. Želja vseh je, naj se likvidacija pospeši! — ker bodo takrat znani čisti računi in omogočeni še boljši odnosi med organizacijami združenega podjetja.

Na konferenci smo tudi razpravljali o sodelovanju »Iskre« Kranj, RIZ Zagreb in »Rudi Čajavec« Banja Luka. Koordinacijski komitee je bil mnenja, da je prav, da tudi mladina doseže potrebno medsebojno povezavo, saj so bili prvi stiki med mladinskimi vodstvi omenjenih podjetij doseženi na nedavnem posvetu mladine elektroindustrije Jugoslavije v Sarajevu (Dalje na 8. strani)

Nekateri izmed izdelkov gojencev Poklicne šole ISKRE v Kranju

Dopisujte v »Iskro!«

Naslov uredništva:
Kranj, Savska loka 4
Tel 22 221 int 639

ISKRA tudi letos na gorenjskem sejmu

Na vprašanje UREDNIŠTVA, odgovarja direktor DE »Prodajalne« tov. JOŽE ZUPANČIČ

VPRAŠANJE: V preteklih letih, predvsem lani, ste izvedli ob novem letu nekaj dobrih trgovskih potez, med drugim ste se odločili za prodajo na kredit članom Iskre, nekatere artikke pa ste prodajali po novoletnih oz. znižanih cenah. To akcijo, kot smo obveščeni, so kupci sprejeli z zadovoljstvom, radi pa bi zvedeli, kakšno pa je bilo vaše »zadovoljstvo« po končani akciji?

ODGOVOR: Ta akcija je bila uspešna in jo lahko smatramo za pozitivno tako v trgovskem kot v finančnem smislu. Vsekakor moram izreči za ta sklep vse priznanje našim samoupravnim organom.

VPRAŠANJE: Imate v načrtu tudi letos tako ali podobno akcijo? Morda ne bi bilo napak, če bi članom kolektiva odprli tudi kreditno možnost nakupa nekaterih artiklov prek celega leta?

ODGOVOR: Podobne akcije kot lani bomo vsekakor predlagali samoupravnim organom, o stalni kreditni prodaji članom kolektiva pa bi bila potrebna zadevna poslovna in finančna analiza, ter seveda tudi sklep samoupravnih organov, ker bi tak ukrep zanteval večja finančna sredstva in močno posegel v naš način poslovanja.

VPRAŠANJE: To je razumljivo, vendar ne bi bilo napak, če bi slišali o tem tudi mnenje predsednika DS in UO, zato uredništvo vabi oba predstavnika, da odgovorita na to odprto vprašanje. Na dodatno vprašanje: »Kaj menite o posegu servisno propagandne ekipe, ki potrošnike seznanja z Iskrinimi izdelki na poedina področja v Jugoslaviji,« pa bi želeli, da nam odgovorite kar Vi.

ODGOVOR: Lahko povem, da so občasni obiski omenjene ekipe PSO med prebivalci zelo zaželeni, vendar bi podrobneje in kaj več lahko povedal o tem direktor DE »SERVIS« — Marjan Dvoraček (Pripomba uredništva: Vabimo tov. Dvoračka, da na to vprašanje pošlje uredništvu svoje mnenje).

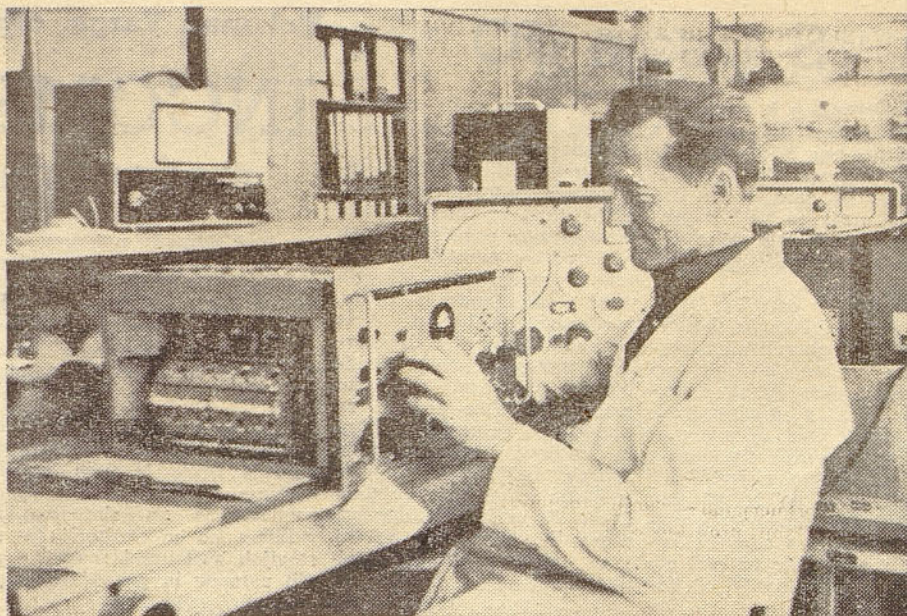
VPRAŠANJE: Boste letos tudi razstavljali oz. prodajali na Gorenjskem sejmu, ki bo odprt od 5. do 16. avgusta in če bodo cene sejsmske oz. nekoliko znižane?

ODGOVOR: Da pa ne bo nesporazumov, bo prav, če

povem tole: sejem smatramo kot sejem, zato bomo v Kranju razstavljali in prodajali le izdelke za široko potrošnjo kot na primer: radioaparate, televizorje, ventilatorje, mikserje, električne vrtnalne stroje, stabilizatorje, dinamne, vžigalne tuljave, RA in TV antene ipd. Od artiklov tuje izvedbe bomo prodajali po zelo ugodni ceni sesalce znamke »Omega«. O ceni na sejmu še nismo razpravljali, precej pa je odvisno od občinskega davka v Kranju, in seveda trgovske politike drugih podjetij. Ne maram trditi, vendar upam, da bodo cene v času sejma nekoliko znižane, kar bo prav gotovo ugodno vplivalo na razpoloženje potrošnikov.

VPRAŠANJE: Vsi vemo, da je prodaja na drobno dokaj odvisna od dobrih, razgibanih, predvsem pa v elektrostroki strokovno podkovanih prodajalcev ki vedo kuncem hitro, ljubezno in strokovno odgovoriti o rabi noedinih artiklov, če je potrebno celo prikazati delo oz. rokovanje s poedinimi izdelki. Ugotovljeno je, da so nekateri »honorarni«, ki so predvsem dijaki, delo prodajalcev na sejmih v preteklih letih vzeli precej neresno oz. so zaradi pomanjkanja strokovnega znanja celo zavirali solidno poslovanje. Ali ste na PSO o tem kaj razmišljali?

ODGOVOR: Za sejme ni lahko dobiti k prodajnemu pultu honorarnih prodajalcev, ki bi obvladali strokovno področje naše branže, vendar bomo po danih možnostih poskrbeli, da se bo tudi to izboljšalo. Upam, da bo način prodaje na seimu v Kranju zadovoljil večino obiskovalcev sejma — predvsem pa kupce. Ado

Franc Grom — pri kontroli aparatov v Horjulu

Organizacijske spremembe v »Elektromehaniki«

S statutom tovarne Elektromehanika, ki ga je sprejel delavski svet tovarne po predhodnih razpravah v delovnih enotah, je bila sprejeta tudi notranja organizacija tovarne, ki temelji na postopni specializaciji proizvodnje posameznih panog izdelkov v okviru proizvodnega področja tovarne. Statut tovarne zato ne predstavlja uzakonitev obstoječega stanja, temveč po stavlja pred delovni kolektiv, posebno še pred odgovorne službe, zahtevne naloge.

Notranja specializacija proizvodnje, katere proces se je dejansko začel z organiziranjem posameznih obratov, pogojuje postopno reorganizacijo celotnega proizvodnega področja v smislu nadaljnega organiziranja zaključnih tehnoloških procesov in sprememb v delitvi dela. Pri oblikovanju novih organizacijskih osnov so predstavljali izhodišče naslednji osnovni principi:

— Proizvodni obrati postanejo temeljne proizvodne delovne enote z zaključnim tehnološkim procesom

— Težišče operativnega odločanja se prenese v proizvodne obrate. Ti vključijo v svoj organizacijski sestav tiste službe, ki neposredno

pripravljajo in usmerjajo osnovno dejavnost obrata

— Obrati postanejo dohodkovne enote; ugotavljajo svoj celotni dohodek in dohodek

— Za določena delovna področja in proizvodnjo, ki je skupnega pomena, se ustanove strokovne službe oziroma organizira skupna proizvodnja

— S prenosom pristojnosti, predvsem s področja organiziranja in vodenja delovnega procesa ter gospodarjenja s sredstvi, se ustvarjajo pogoji za razvoj neposrednega samoupravljanja.

1. julija letos so bile izvedene prve spremembe notranje organizacije tovarne v smislu določil statuta. Izgradnja notranje organizacije bo

potekala postopoma v skladu z ustvarjanjem vseh potrebnih pogojev, saj je potrebno spremembe obstoječe organizacije izvajati v takem obsegu in na način, ki ne bo povzročil zastojev v poslovanju.

Z izvedenimi spremembami je bila celotna dejavnost tovarne razdeljena na dve osnovni področji:

a) proizvodno področje, ki ga tvorijo proizvodni obrati ter delovne enote kinoakustike, rotacijskih strojev, produkcije delov, umetnih mas ter planska in nabavna služba;

b) področje skupnih strokovnih dejavnosti, ki ga tvorijo finančna služba, kadrovska služba, organizacijska služba, tehnične službe, služba kvalitete in razvoj.

V prvi fazi so bili ukinjeni dosedanja sektorji in preoblikovani v službe za posamezne strokovne dejavnosti, ki zaradi ekonomičnosti ostanejo skupne. Posamezne službe (Da'je na 8. strani)

Uvedba stimulacije za prisotnost na delu ob prvem obračunu — kaže pozitivne rezultate

S 1. majem 1966 je bila v »Elektromehaniki« v Kranju uvedena stimulacija za prisotnost na delu v višini 2.000 S din neto na osebo.

Od 4.193 zaposlenih v mesecu maju (skupno z razvojnim sektorjem) je prejelo dodatek 3.374 delavcev. Dodatek ni prejelo 919 delavcev in sicer v tovarni 863 in v razvojnem sektorju 56 delavcev. V skupni vsoti je bilo v ta namen izplačano 6.548 tisoč S din neto ali bruto 9.802.000 S din.

Iz tabele je razvidno, da so izhodi s pravico do dodatka porasli v primerjavi z apri-

lom za 68,1 %. Izreden porast kažejo službeni izhodi in sicer za 49,8 %, kar kaže na verjetnost, da se je del privatnih plačanih izhodov prelil med službene izhode. Poleg teh izhodov, ki dajejo pravico na dodatek, pa nastopajo še ostali primeri kot npr. opravljanje javnih funkcij in preventivni pregledi, ki so bili pred uvedbo dodatka registrirani pod privatnim plačanim izhodom.

Izhodi brez pravice na dodatek kažejo znižanje za 27,4 %. Pri tem so se občutneje znižale bolezni, kjer se je število primerov zmanj-

šalo za 32,8 %. Največje znižanje pa kažejo privatni neplačani izhodi in sicer kar za 83 %. Primeri zamudnikov sicer ne kažejo velikega znižanja po številu primerov, to pa predvsem iz razloga, ker nekateri redno dnevno zamujajo.

Podatki iz prvega meseca uvedbe stimulacije za prisotnost na delu vsekakor kažejo pozitivne rezultate tako glede izkoriščanja delovnega časa, kakor tudi discipline. Ostrejša določila pri službenih izhodih bi trenutno stanje še zboljšala. Pray zato, je UO tovarne na 8. leti z dne 5. ju-

lija vzel na znanje občutno zvišanje službenih izhodov z mnenjem, da pojav kaže na neobjektivno odobranje izhodov in opozarja vodje oddelkov in služb, da so odgovorni za pravilno izvajanje zadevnih predpisov.

Razumljivo je, da bo pravi oz. finančni efekt uvedbe stimulacije, razviden šele po prvem periodičnem obračunu. O rezultatih uvedbe stimulacije za prisotnost na delu je na zadnji seji razpravljala tudi sindikalni odbor tovarne in zaradi pozitivnega stanja predlagal samoupravnim organom, da proučijo možnost zvišanja stimulacije.

S 4. seje UO

(Nadaljevanje s 1. strani)
rektor aneksa III sprejel s pogojem, naj o obeh predhodno razpravljajo še organizacije in dajo svoje priporočila, nato pa bo UO prepuštil v odločanje delavskega sveta združenega podjetja.

Industrijski psiholog Iskre, tov. Milan Puhan je obširno poročal o ugotovitvah zdravstvene analize, ki kaže, na dokaj visoke izgube delovnega časa v organizacijah ZP. Ugotovitve zdravstvene analize so vsekakor zanimive, zato jih bomo objavili prihodnjič, UO pa je pri tem sklenil, naj zdravstveno analizo prouči gospodarska komisija, prav tako pa tudi posamezne organizacije, ki bo-

do še najlaže našle način in ukrepe za zmanjšanje izgube delovnega časa.

Namesto direktorja organizacijsko-kadrovskega področja je tov. Milan Puhan poročal tudi o prizadevanjih za ureditev enotnih kriterijev za vrednotenje delovnih mest v združenem podjetju, predsednik UO, inž. Jože Bauman in sekretar ZP, Pavle Gantar pa sta upravni odbor še informirala o poteku priprave in delu komisij za predvideno integracijo Iskre in podjetij Radioindustrija Zagreb in »Rudi Čajavec iz Banja Luke, o čemer bodo danes, 20. julija popoldne razpravljali upravni odbori vseh treh podjetij v Predvoru.

Koloman Varga, dipl. inž.:

INCOMEX PRAHA 1966 mednarodna razstava računalnikov

Pod skupnim nazivom INCOMEX (International Computer Exposition) je Državna komisija za koordinacijo znanosti in tehnike ČSSR organizirala v Pragi v resnici dve stvari hkrati: razstavo naprav za obdelavo podatkov in simpozij o obravnavanju podatkov, oboje mednarodnega značaja. Razstava je bila odprta od 12. maja do 8. junija, simpozij pa je trajal prvih deset dni.

Značilna za organizacijo je bila posebnost, da so razstavljale le firme iz tkim. zahodnega sveta. Isto velja za predavatelje na simpoziju, medtem ko so avditorij sestavljali zastopniki znanstvenih ustanov in gospodarskih

organizacij socialističnih držav (vključno z Vzhodno Nemčijo). Ta specifična podoba INCOMEX 66 zgovorno pojasnjuje organizatorjev namen — z odločnimi ukrepi približati dosežke zahodnih proizvajalcev naprav za ob-

delavo podatkov socialističnim državam in čimprej nadomestiti zamujeno.

Kot udeleženec simpozija naj našim bralcem na kratko predstavim vsaj potek tega strokovnega srečanja, saj to področje že tudi pri nas tangira vse večja število ljudi raznih strok.

Vseh predavanj je bilo 45. Zvestili so se predstavniki osmih znanih firm: EELM (10 predavanj), IEM (9), ITC in Elliott (7), Saab (5), Regnecentralen (4), NCR (2) in Eurocomp (1).

Vsebinsko je bil simpozij razdeljen na štiri dele, ki so bili izvajani v časovnem zaporedju pod naslednjimi naslovi:

I. Množično obravnavanje podatkov

II. Raziskava poteka dela III. Direktno krmiljenje tehnoloških postopkov

IV. Stanje razvoja naprav za obdelavo podatkov in njih programov. Planiranje in organizacija naprav za obravnavanje podatkov za računske centre.

Zaradi izredne obsežnosti obdelovane snovi v tem članku ni možno uspešno in na kratko povzeti, vseh 45 predavanj, zato bom tukaj naštel naslove vseh predavanj in dodal nekaj pripomb, iz česar bi vsakdo lahko ugotovil zanj zanimiva predavanja, in si, po želji, pri podpisnem ogledal razpoložljivi material.

Ad.: I.

— Sistem za vzdrževanje zaloga z elektronskim računalnikom v industrijski serijski proizvodnji

— Krmiljenje proizvodnje — I.

— Krmiljenje proizvodnje — II.

— Problematika organizacijske uvrstitve elektronskih naprav za obdelavo podatkov v strukturo obrata

— Krmiljenje proizvodnje z uporabo računalnikov

— IPS — kompleksni sistem za planiranje in krmiljenje proizvodnje

— Možnosti za elektronsko obdelavo podatkov v predelovalni industriji

— Sistem sklenjene zanke za obdelavo informacij, uporabljen v poslovni enoti firme J. Lyons Co Ltd.

— IPS-8 — sistem za programiranje proizvodnje

— Aplikacija računalnikov v britanskem bankarstvu

— Obračun plač z elektronskim računalnikom kot praktično vzgojno sredstvo v industriji

— Avtomatizacija britanskih bank z elektronskimi računalniki

(Dalje na 7. strani)

Ali nismo zainteresirani za ekonomsko-tehnični dvig tovarne radijskih sprejemnikov

(Nadaljevanje z 2. strani)

po likvidaciji famoznega »skupnega žaklja« skoraj onemogočeno, ker za to pač ni sredstev — nasprotno — ostali so samo dolгови. Iskanje in izkoriščanje notranjih rezerv zadovoljujeta le trenutni obstoj tovarne. Z drugimi besedami — konkurenčnost naše tovarne v Sežani še dolga leta ne bo na ustrezni višini. Iskrine tovarne, ki so iz »skupnega žaklja« potegnile sredstva za ustvarjanje solidne materialne in ekonomske osnove, tega problema sicer ne čutijo. Le-te imajo moderne zgradbe, stroje in naprave, s katerimi jim je omogočen soliden obstoj. Tovarna v Sežani pa je ostala siromašna in brez sredstev za svoj nadaljnji razvoj. Njen položaj bi po tem lahko primerjali z dojenčkom, ki ga je mati slabo oblečena pustila, oz. prepustila usodi in mu ob slovesu še zaklicala: »Zdaj si lahko srečen, ko si samostojen!«

2. zaključek iz 1. točke pogojuje tudi slabo konkurenčnost pri osvajanju tržišča doma in v svetu;

3. edino, kar rešuje tovarna konstantno, ne glede na obliko združevanja Iskre, je kakovost izdelkov te tovarne. To pa tovarna dosega le s premagovanjem silnih težav, zavedajoč se, da je kvaliteta eden izmed tistih faktorjev, s katerimi se lahko uspešno upira konkurenci na tržišču. Žal pa te težnje za kvaliteto ne podpirajo vsi kooperanti — tovarne v Iskri. Nekateri celo izkoriščajo monopol edinega proizvajalca določenih delov. Za tovarno v Sežani bi bila edina rešitev, da bi prenehala nabavljati izdelke slabše kakovosti nekaterih tovarnih v Iskri in se usmerila na uvoz bolj kvalitetnih. Na to je tudi pripravljena in celo tudi že realizira, vendar je uvoz spet omejen, zaradi že prej navedenih razlogov.

Postavlja se vprašanje: ali v Iskri niso potrebne ostre

obveznosti v pogledu kakovosti. Srečujemo se s primeri, da na nekaterih izdelkih odpade do 80% servisnih posegov samo na slabo kvaliteto enega proizvajalca sestavnih delov — kooperanta, vendar pa le-ta ne prizna tovarni RA niti dinarja za te servisne stroške, čeprav jih je v celoti zakrivil sam s slabo kvaliteto. Radi bi te izdelke nabavljali drugod, pa zaenkrat ni pogojev. Spet pa se sili vprašanje: ali v okviru Iskre problema kvalitete ne moremo vsaj načelno rešiti?

4. povečanje produktivnosti dela je že iz navedenih razlogov omejeno samo na iskanje notranjih rezerv in na pridobivanje visokokvalificiranega kadra, kar sicer intenzivno rešujemo. Vendar pa to še zdaleč ne bo omogočilo dviga produktivnosti na evropsko raven;

5. v organizacijskem pogledu je tovarna povsem zaostala, saj na tem področju vsa leta njenega obstoja ni bilo storjenega dobesedno nič! Delo v tovarni je organizirano s priznanimi ali nepriznanimi dogovori med posameznimi službami. Dolžnosti in pravice posameznih služb krojijo iz tedna v teden drugače tako, da iz celotnega kroja ostaja le še krpa. Tehnična opremljenost tovarne je izredno slaba. Celotno poslovanje tovarne v novi organizacijski obliki Iskre ni poenostavljeno, pač pa se iz dneva v dan bolj komplicira, poslovni stroški pa rastejo;

6. razumljivo je, da ob takšnih pogojih rastejo tudi proizvodni stroški namesto, da bi jih zniževali tako, kot kaže teorija in praksa združevanja drugod;

7. disciplina dobav in medsebojne obveznosti med tovarnimi Iskre so minimalne. Tovarna v Sežani doživlja celo to, da imajo prednost pri dobavah nekaterih izdelkov tovarne izven Iskre. Ali ni

tudi to faktor, ki ga izkoriščajo vsa integrirana podjetja v svetu, pri nas pa ga komaj še poznamo.

Nerešeno problematiko bi lahko naštevati še in še, vendar tu ni mesto za temeljitejšo razpravo, ki bodo morale roditi zaželjene sedave. S tem kritičnim pregledom sem želel nakazati le nekaj osnovnih problemov, ki že s tem, da sploh obstajajo v tako ostrih oblikah, kažejo, kje je osnovna problematika za sežansko tovarno in hkrati za združeno podjetje. Normalno pa pričakujemo, da bo v tej ali oni obliki združeno podjetje le imelo vse predno-

sti, kakršne imajo tovarne v svetu od združevanja.

Prepričan sem v to, da je edina progresivna oblika združevanja specializiranih enakopravnih tovarnih, ki pa jim mora biti omogočeno izkoriščanje vseh prednosti kooperacije-integracije.

Zaključujem z vprašanjem, ki na prvi pogled sicer velja samo za tovarno finalnih izdelkov, je pa v bistvu izraz problemov tudi ostalih tovarnih Iskre:

»Ali je finalizacija izdelkov v integriranem podjetju, kakršno je naše, primarna ali sekundarna, ali morda celo nepotrebna?«

Mehanografija po svetu

Proizvodnja naprav za obdelavo informacij v ZDA je v letu 1965 dosegla 2,3 milijarde \$. Čeprav je to rekordna višina je le za 4,5% višji porast z ozirom na leto 1964, ko so proizvajalci dobavili za 2,2 milijarde \$ naprav. Pro-

izvajalci so izvozili skupno eno tretjino proizvodnje. Do 10. januarja 1966 je bilo prodanih 31.391 in naročenih 16.093 naprav. Proizvajalci naprav so bili v letu 1965 udeleženi:

Proizvajalec	Vrednost proizvodnje v milijonih \$ (cenitev)	Udeležba v %
IBM	1.472 — 2.495	64 — 65
UNIVAC	173 — 185	7,5 — 8,0
Honeywele	173 — 185	7,5 — 8,0
Control Data	150 — 161	6,5 — 7,0
General Electric	81 — 92	3,5 — 4,0
NCR	74 — 78	3,2 — 3,4
Burroughs	60 — 64	2,6 — 2,8
RCA	41 — 46	1,8 — 2,0
Ostali	29 — 39	1,3 — 1,7

V zgornji tabeli so zajete vse splošno uporabljive naprave, periferne naprave in Zgornje utemeljujejo s spominske enote dobavljene od navedenih firm ali njihovih kooperantov. Industrijski opazovalci napovedujejo leto 1966 za rekordno leto. Predvidevajo, da se bo proizvodnja naprav dvignila za 3 mi-

lijarde \$, kar znaša 30% povečanja proizvodnje.

Zgornje utemeljujejo s proizvodnjo in prodajo tretje generacije naprav za obdelavo informacij. N. pr. IBM potencialni proizvajalec je bil 1965. l. pod predvidenim planom za 10—12% zaradi pre-

(Dalje na 8. strani)

Izvečki iz sklepov samoupravnih organov

Sklepi 9. seje UO »Elektromehanike« (11. julija 1966)

Upravni odbor je sprejel na znanje poročilo proizvodnega sektorja o izpolnitvi plana proizvodnje za mesec junij 1966.

V mesecu juniju je bil plan proizvodnje presežen za 9,1 odst., njegova vrednost pa znaša 17.588.908 N din.

Upravni odbor je obravnaval poročilo o realizaciji izvoza za junij 1966; plan izvoza tovarne je bil presežen za 34,85%; plan izvoza PSO za našo tovarno pa je bil dosežen le z 95,2%.

V prvi polovici letošnjega leta je tovarna izdelala za 875 tisoč dolarjev izdelkov za izvoz, ali za 5,5% več kot po planu. Od tega je PSO uspešno prodati le 81%.

Upravni odbor je sprejel na znanje poročilo o porabljenih sredstvih za službeno potovanja v obdobju januar — maj 66. Skupna poraba se giblje v mejah planiranih stroškov, vendar so po posameznih enotah opazna znatna odstopanja.

Upravni odbor je potrdil vključitev gospodarskega plana razvojne dejavnosti v gospodarski plan tovarne za leto 1966.

Upravni odbor je sprejel na znanje poročilo obrata ATN o zamenjavi bakrenih zlitin z drugimi ustreznimi materiali. Z zamenjavo nekaterih delov je predviden letni prihodek 22 milijonov S din.

Upravni odbor je odobril prodajo vrtnih strojev članom delovnega kolektiva.

Postopek prodaje isti kot za števec, stikalne ure in telefonske aparate, ki je določen z org. predpisom 1. 13. 2 z dne 15. junija 1966.

Upravni odbor je odobril odprodajo 150 rabljenih balonov, ki ne odgovarjajo predpisom o embalaranju kemikalij, in sicer po ceni 1000 S din.

Prodajo izvede prodajna služba tovarne.

Upravni odbor je potrdil predlog delavskega sveta razvojnega sektorja o razdelitvi posojila za gradnjo individualnih hiš proslcem razvojnega sektorja, ki ga je DS razvojnega sektorja pripravil po sklepu 7. seje UO tovarne. Upravni odbor pooblašča DS imenovanega sektorja, da po potrebi lahko spreminja vrstni red dodeljevanja posojil.

Upravni odbor bo predložil DS v potrditev prenos sredstev 8.388.000 S din iz 4 odstotnega prispevka OD razvojnega sektorja na Stanovanjsko zadrugo Elektromehanika.

Sredstva bodo dotekala mesečno in bodo v celoti prenešana do konca letošnjega leta.

Upravni odbor je sprejel na znanje poročilo o izvršenem delu v podaljšanem delovnem času v mesecu juniju 1966, ki se je v mesecu juniju, v primerjavi z mesečnim majem, povečalo za 12%.

Koloman Varga, dipl. ing.:

INCOMEX PRAHA 1966

(Nadaljevanje s 6. strani)

— Aplikacija sistemov za obdelavo podatkov za distribucijo in vzdrževanje zalog
— Studijski načrti za množično obdelavo podatkov v danski trgovini in industriji
— Obročno zaračunavanje električne energije z avtomatiziranim letnim obračunom
— Množična obdelava podatkov z optičnim razbiranjem podatkov

— Sistem vzdrževanja zalog pri SAAB-u
— Genetična simulacija in distribucija piščancev

— Fakturiranje odjema električne energije in plina z elektronskim računalnikom.

V tej skupini predavanj najdemo nekaj dobrih razlag, kako se morata pripravljati na uvedbo naprav za obdelavo podatkov oba — kupec in proizvajalec. Prvi bo doživljal znatne spremembe v svoji organizaciji, drugi pa je soodgovoren za uspešno izvedbo in mora zato, kot ekspert za obdelavo podatkov, posredovati kar največ svojih izkušenj. Zato je med njima nujno nenehno tesno sodelovanje, brez vsiljenih sugestij.

O problematiki šolanja kadrov vzemo za mnenje strokovnjaka z Danskega.

Lepo je obravnavanih nekaj konkretnih primerov obdelave podatkov iz prakse, npr. najsodobnejše poslovanje veleblagovnic v ZDA. Nadalje stanje v britanskih bankah (deluje 70 računalnikov, 30 je naročenih), z ekonomsko in psihološko analizo. Predavatelji zelo poudarjajo pomen naprav za optično razbiranje podatkov, ki se že odlikujejo v praksi (1 napaka na milijon znakov), in njih število naglo raste.

Izpolnjevanje vseh nalog planiranja in krmiljenja proizvodnje je prikazano na primeru sistema v nekem britanskem podjetju s 4500 zaposlenimi. Tudi Švedi so predstavili zelo obsežni novi kompleksni sistem za planiranje in krmiljenje proizvodnje, vendar bi ga za uporabo kje drugje bilo treba še prirediti. Sistem je ilustriran z aplikacijo v avtomobilski industriji. Nemci so opisali funkcioniranje sistema v podjetju s 1000 zaposlenimi.

S področja vzdrževanja zalog je opisan ameriški sistem IMPACT (Inventory Management Program and Control Techniques), ki se po 1962. letu uspešno razširja. Podjetje SAAB iz Švedske, ki proizvaja računalnike, avtomobile in letala, je pokazalo sistem, ki je uveljavljen pri njem.

S področja distribucije energije vzemo o načinu obračunavanja elek. energije v Avstriji in električne energije in plina v Veliki Britaniji.

En dan je bil posvečen predavanjem II. skupine:

— Predlog za metodo, ki oceni relativno učinkovitost nekaterih kod linearnega programiranja

— Linearno programiranje v kemični industriji

— Aplikacije digitalnih računalnikov v tehniškem oddelku britanske poštne uprave

— Izkušnje pri planiranju in terminiranju projekta

— Modificirana računska metoda za rešitev transportnega problema z uporabo Ford-Fulkersonovega algoritma

— Mali elektronski računalnik LGP 21

— Praktično planiranje prevoza s prevoznimi sredstvi.

Ad.: III.

— Avtomatizacija elektrarne

— Nekaj aplikacij računalnikov za krmiljenje proizvodnje v jeklarnah

— Uporaba avtomatskih računalnikov za dolgoročno in operativno planiranje raznovrstnih energetskih sistemov

— Krmiljenje z računalnikom v obratu za karbonizacijo

— Razvoj in uporaba adaptivnega modela za krmiljenje proizvodnega procesa in optimizacijo

— Krmiljenje proizvodnje v obratu papirne industrije s pomočjo digitalnega računalnika.

O krmiljenju tehnoloških procesov smo zvedeli največ iz Velike Britanije. Predavatelji so namreč večinoma obravnavali konkretne primere najnovejših sistemov. Pri firmi Park Gate Iron and Steel Co Rotherham deluje sistem za planiranje, koordinacijo in krmiljenje proizvodnje od 1. 64. Iz jeklarne Colvilles Limited slišimo o krmiljenju proizvodnje in obdelavi podatkov. Najmodernejši proces za proizvodnjo acetona na svetu ima Distillers Company s procesnim računalnikom ARCH 9000.

Eno od predavanj opisuje krmiljenje proizvodnje v tovarni papirja (od lanskega novembra), drugo pa sistem za avtomatizacijo elektrarne, katerega sedaj instalirajo. Naj omenim še podjetje Nové Huti iz Ostrava — Kunčic v ČSSR, kjer bo prva faza sistema za obdelavo podatkov in krmiljenje proizvodnje zgrajena letos, druga pa prihodnje leto.

Ad.: IV.

— Način izbire elektronskega računalnika

— »Software« firme EELM

— »Software« za moderni univerzalni računski sistem

— ICT-jevi sistemi programiranja

— Zadnji razvoj na področju sistemov programiranja

— Uporaba elektronskih računalnikov za numerično krmiljenje orodnih strojev

— Programiranje v jeziku IMP

— Algol Genius — jezik za programiranje administrativnih, znanstvenih in tehnoloških nalog

— Tehnika programiranja v sistemu BEST za računalnik NCR 315

— Vzgoja in šolanje osebja računskega centra

— Organizacija računskega centra

— Računski center z računalnikom GIER na Madžarskem

— Zadnji razvoj na področju tehnike obdelave podatkov.

Ta serija predavanj nas seznani med drugim z nekaterimi računskimi centri, s »software« (t. j. s programi in sistemi, prirejenimi za izkoriščanje naprav za obdelavo podatkov) posameznih firm in z raznimi simboličnimi jeziki. Zanimivo je predavanje o problemsko orientiranih jezikih; posebno pozornost pa zasluži predavanje o krmiljenju orodnih strojev.

Se mnenje o predavanjih: zvedeli smo veliko koristnega z obravnavanih področij. Tega spoznanja odločilno ne spremeni dejstvo, da smo vmes slišali tudi v bistvu le ponovitev kakšnega že objavljenega članka v strokovni literaturi, ali očitno »reklamni govor« predstavnika ene od ne največjih firm, in končno nekaj predavanj, ki nimajo tolikšne vrednosti za nas, ker so se nanašala ali na manj pomembno konkretno napravo ali na zelo specifično, ozko strokovno področje.

Za zaključek nekaj besed o razstavi. Sodelovalo so naslednje firme: Elliott, IBM, ICT, Regnecentralen, SAAB, EELM, Bull, NCR, Remington Univac, Eurocomp, Friden in Facit. Precejšen del razstavljenih proizvodov naši strokovnjaki poznajo.

Kjub temu naj omenim, da sem zbral vsaj skromne podatke za večino eksponatov. Najbolj impresivno na razstavi je bilo izvajanje »multiprograma«. Tako je firma EELM prikazala na sistemu za obdelavo podatkov LEO 326 sočasno izvajanje petih med seboj neodvisnih programov (maksimalna zmogljivost je 14 programov). ICT je razstavljal podoben sistem ICT 1900, s centralno enoto 1905, ki lahko izvaja šest programov.

Od perifernih enot sem videl vrhunske produkte med vrstičnimi printerji in čitalniki. Za nas so zanimivni zlasti slednji, med katerimi je treba posebej opozoriti na izvedbi firm SAAB in Regnecentralen, ki dosežeta hitrost čitanja 2000 znakov na sekundo.

Proizvodnja ZP v juniju 1966

Tovarna	Izpolnitve v 000 N din	Plan v 000 N din	%
Elektromehanika	16.539	17.587	106,3
Elementi	6.570	5.877	89,5
Avtomatika	6.078	7.165	117,9
RA-sprejemniki	3.872	2.798	72,3
Aparati	3.819	4.564	119,5
Avtoizdelki	9.924	6.932	69,8
Elektromotorji	1.937	1.558	80,4
Naprave	2.318	4.157	179,3
Elektronika	1.347	1.000	74,2
Kondenzatorji	2.894	3.204	110,7
Instrumenti	1.186	1.357	114,7
Polprevodniki	1.253	1.102	87,9
Usmerniki	1.044	1.079	103,4
Mikron	1.693	755	44,6
SKUPAJ PODJETJE	60.474	59.135	97,7

Združeno podjetje ISKRA KRANJ
— organizacija: Tovarna elementov
za elektroniko, Ljubljana, Linhar-
tova 35, obrat: Upori — Šentjernej

razpisuje prosta delovna mesta za:

1. **VEČ DELOVNIH MEST ZA SODELAVCE** s končano strojno fakulteto II. stopnje za delo v razvoju in konstrukciji,
2. **DELOVNO MESTO ZA SODELAVCA** s končano kemijsko fakulteto II. stopnje za delo na področju tehnologije,
3. **DELOVNO MESTO VODJE IZMENE**, s končano tehniško srednjo šolo elektro ali strojne stroke,
4. **DVE DELOVNI MESTI-VKD ali KD REZKALCA**, s končano ustrezno poklicno šolo.

POGOJI:

- pod točko 1. inženir strojne stroke s končano II. stopnjo fakultete, lahko začetnik ali strojni inženir s končano I. stopnjo z najmanj 2-letno prakso;
- pod točko 2. diplomiran inženir kemije s končano II. stopnjo fakultete;
- pod točko 3. tehniška srednja šola, elektro, šibki tok ali tehniška srednja šola — strojni oddelek, z najmanj 5-letno prakso;
- pod točko 4. ustrezna industrijska šola s kvalifikacijo VKD ali KD rezkalca, po možnosti z vsaj nekajletno prakso.

Za vsa razpisana delovna mesta je pogoj odsluženi vojaški rok. Kandidati, ki bodo sprejeti na razpis, bodo morali uspešno opraviti poskusno delo, ki bo lahko najdalj štiri mesece.

Za razpisana delovna mesta pod točkama 1. in 2. bodo v doglednem času na razpolago stanovanja po dogovoru.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi razpisa. Prijavi na razpis obvezno priložite življenjepis, izkaz o strokovni izobrazbi in dokazilo o dosedanjem službovanju oziroma zahtevani praksi, kjer se le-ta zahteva.

Kandidate bomo obvestili o sklepu kadrovske komisije v osmih dneh po poteku roka za prijavo.

Pismene prijave in zahtevana dokazila pošljite na naslov: ISKRA, Obrat UPORI ŠENTJERNEJ.

Organizacijske spremembe v »Elektromehaniki«

(Nadaljevanje s 5. strani)

tvorijo samostojne delovne enote s povsem opredeljenim delovnim področjem in odnosom nasproti delovnim enotam, ki tvorijo proizvodno področje. Iz dosedanjega gospodarskega sektorja so bile ustanovljene planska in nabavna služba, ki sta neposredno podrejena pomočniku direktorja, ki do teh služb opravlja vodstveno funkcijo, dočim do proizvodnih obratov opravlja posle koordinacije. Ta koordinacija je potrebna predvsem na področju proizvodnje orodja, nabave, planiranja in vzdrževanja.

Poleg obratov, ki že obstajajo je bil s 1. julijem ustanovljen tudi obrat števcev, ki je v svoj organizacijski sestav vključil delovno enoto montažo števcev, montažo stikalnih ur, tehnološko pripravo dela, tehnično kontrolo, gospodarno pripravo in razvojno dejavnost. Obrat za enkrat še ne bo imel organizirane lastne proizvodnje sestavnih delov, ker je potrebno na osnovi izdelane projekta celotnega tehnološkega

procesa izvršiti precejšnje premike strojnih kapacitet v proizvodnji sestavnih delov v smislu njihovega grupiranja in specializiranja za proizvodnjo sestavnih delov te proizvodne panoge.

Iz razvojnega sektorja se je s 1. julijem vključila v organizacijski sestav obratov ATN, stikal in števecov razvojna dejavnost. Taka rešitev zagotavlja neposredno povezanost razvoja s tehnologijo in proizvodnjo, ki tvorijo v taki obliki enotno, interesno, delovno in ekonomsko celoto. Ostali del razvojne dejavnosti ostane še nadalje skupen, dokler ne bodo ustvarjeni pogoji, da se razvoj kinoakustike in rotacijskih strojev neposredno poveže v organizacijskem smislu s proizvodnjo kinoakustičnih izdelkov in rotacijskih strojev in del skupne razvojne dejavnosti vključiti v tehnične službe.

Delovna enota montaže elementov za avtomatizacijo je s 1. julijem prenehala obstajati in se je del njene proizvodnje vključil v obrat za proizvodnjo števcev, proizvodnja elementov za avtomatizacijo pa je bila prenešana v oddelek za merilne naprave, ki bo v perspektivi razširjal svojo dejavnost. Prav tako je prenehala obstajati delovna enota prevoznih oddelek. Ta oddelek je bil vključen kot obračunska enota v organizacijski sestav nabavne službe.

Iz dosedanjega tehničnega sektorja je bila v obrat orodjarno vključena konstrukcija orodja, iz sektorja tehnične kontrole pa kontrola orodja. S temi spremembami je obrat orodjarna dobil svojo dokončno organizacijsko obliko. Kot zameetek bodočih specializiranih obratov so bile ustanovljene delovne enote za panogo kinoakustike in panogo rotacijskih strojev, ki so v svoj sestav poleg montaž vključile še planske službe.

S temi spremembami so bili postavljeni temelji nove notranje organizacijske strukture tovarne, ki jo bo potrebno izoblikovati v učinkovito celoto. Obenem te zasnove omogočajo tudi oblikovanje notranjih ekonomskih odnosov in razvoj samoupravnega sistema.

Francka Vrhovec in Betka Tominec pri spajkanju tuljavic v horjulski tovarni

Mehanografija po svetu

(Nadaljevanje s 6. strani)

hoda iz proizvodnje naprav serije 1400 in 700 na naprave tretje generacije serije 360. Iz serije 360 so od predvidenih 1000 naprav izdelali 800. V prvem mesecu 1966 so

proizvajalci dobavili 751 naprav. Po analizah proizvajalcev je v Ameriki izloanih kadrov za te naprave 300.000, do leta 1970 jih bodo porabili izloani še 350.000. Struktura je naslednja:

	1966	1970
za vrhovno vodstvo	40.000	75.000
vodstvo centrov	30.000	55.000
analizo sistemov	50.000	190.000
programerjev	120.000	200.000
operaterjev	60.000	130.000
Skupno	300.000	650.000

napravami je največja CDC 6600 za ceno 4,5 milijona \$. Največje naprave ima proizvodnem programu Burroughs. Prva naprava tipa B 8500 za ceno cca 8 milijonov \$ bo montirana februarja 1967.

Najvišje število naprav iz razreda zelo malih je izdelal UNIVAC tip U 1004. do 10. februarja 1966 že 3.300 naprav. Največje je povpraševanje po IBM 360/20 (4100 naprav). Cena za tako napravo brez perifernih enot je cca 100.000 \$.

Izvedbo tega programa jim omogočajo šole. Leta 1954 so imeli v šolah že 914 digitalnih in 77 analognih naprav, 360/30, kjer je 650 naprav že na novo je bilo naročenih še 26 naprav. Med naročenimi 3.200 naprav.

Nov koordinacijski komite mladine združenega podjetja

(Nadaljevanje s 4. strani)

in je bil Iskrin koordinacijski komite zadolžen, da pripravi ustrezen predlog za medsebojno sodelovanje.

Pri pregledu dela mladine je čutili premajhno angažiranost na kulturnem področju, pač pa je na športnem področju dejavnost ugodna.

Otežkočeno delo je čutili tudi zaradi oddaljenosti velikega števila mladine od tovarne, ki so vezani na prevozna sredstva. V vseh mladinskih organizacijah se delo mladine ne more normalno odvijati zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, zato bo treba pri samoupravnih organih tovarne oz. organizacij doseči, da komitejem mladine nudijo vsaj minimalna sredstva.

ABC

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra industrije za elektromehaniko telekomunikacije elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Slavec — izhaja tedensko — Tisk in kličje: »CP Gorenjski tisk« Kranj

DOPISUJTE V »ISKRO«!